



Inullit Pisinnaatitaaffinut Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivit  
Grønlands Råd for Menneskerettigheder

9. december 2013

Social-, Børne- og Integrationsministeriet  
Familiereferat

**Vedr.: Høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn.**

Grønlands Råd for Menneskerettigheder afgiver hermed høringssvar på anordning om ikrafttræden for Grønland af forældreansvarsloven og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn, modtaget d. 11. november 2013.

Rådets formandsskab har videresendt høringsmaterialet til de 17 organisationer og instanser, som er repræsenteret i Rådet. En række af disse er dog i forvejen høringsparter, hvorfor, Menneskerettighedsrådets høringssvar skal ses i sammenhæng med deres høringssvar.

Rådet bemærker, at børns retssikkerhed styrkes, da der er flere elementer fra FNs Børnekonvention, som sikres igennem anordningen. Rådet har som helhed eller flere bemærkninger, men henviser til høringssvar fra rådsmedlemmerne, herunder børnerettighedsorganisationen MIO.

Rådet vil til sidst udtrykke vores tilfredshed med Inatsisartuts beslutning vedr. ægteskab mellem personer af samme køn fremadrettet bliver implementeret i Grønland i kraft af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Hjalmar Dahl  
Formand

Grønlands Råd for Menneskerettigheder



MIO  
Issortarfimmuf 1A  
P.O.Box 1290  
3900 Nuuk  
Greenland  
Tel: +299 34 69 40  
Mail: mio@mio.gl  
www.mio.gl

SOCIAL-, BØRNE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET  
Familiernet / Family Law  
Holmens Kanal K  
DK-1060 København K

13-12-2013  
Sags nr. 2013-082043  
Dok. nr. 1421962

### Høringssvar til Social-, Børne- og Integrationsministeriets lovprogram for Grønland, J. nr. 2012-5209/lth

Jeg vil indledningsvis takke for, at min, børnerådets, og dermed børnenes stemme bliver hørt i dette vigtige lovgivningsanliggende.

Jeg har ingen kommentarer til de i udkastet foreslåede ændringer til følgende kilder:

- Lov om umyndighed og værgemål (myndighedsanordningen), som anordnet for Grønland ved anordning nr. 306 af 14. maj 1993.
- Lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (ægteskabsanordningen), som anordnet for Grønland ved anordning nr. 307 af 14. maj 1993 og som ændret ved anordning nr. 321 af 26. april 1996.
- Lov om ægteskabets retsvirkninger, som sat i kraft for Grønland ved lov nr. 150 af 31. marts 1993.
- Retsplejelov for Grønland, lov nr. 305 af 30. april 2008, som ændret ved lov nr. 1388 af 23. december 2012.

Til den påtænkte ændring i kriminalloven for Grønland, lov nr. 306 af 30. april 2008, indsættelsen som stk. 2: "Ligeledes dømmes den, der ulovligt fører barnet ud af riget", bemærkes, at den blotte ulovlige udførelse fra Grønland til Danmark ikke er kriminaliseret. Det er børnetalsmandens opfattelse, at denne bestemmelse bør ændres til at kriminalisere allerede den blotte ulovlige udførelse af et barn fra Grønland. Den samlede lovpakke synes generelt at beskytte barnets interesse i og ret til samvær med begge sine forældre. Fra udkastets almindelige bemærkninger, punkt 8 kan fremhæves følgende citat: ".. det bærende element i sager om forældreansvar skal være barnets

ret til begge forældre og ikke forældrenes ret til barnet,... ". Dette generelle synspunkt bør suppleres af en logisk kriminalisering af denne blotte udførelse fra netop Grønland. En ulovlig udførelse fra Grønland til Danmark vil de facto afbryde barnets mulighed for samvær med den tilbageværende forælder, og bør ikke i henseende til forseelsens karakter, gives en anden kriminalret alene på grund af rigsfællesskabet. Udkastets sondring mellem ulovlig udførelse til udlandet og ulovlig udførelse til Danmark forekommer nærmest metodisk at indeholde en amputation af § 3, stk. 2 i udkastet til forældreansvarsloven, jfr. nedenfor.

I forhold til udkast til anordning om ikrafttræden for Grønland af forældreansvarsloven (forældreansvarsanordningen), bemærkes:

Jeg stiller mig overordnet set uforstående overfor, hvorfor ministeriet ikke har brugt denne – svært nærliggende – anledning til også at reformere den for Grønland gældende Bømelov (Lov nr. 197 af 16. juni 1962). Emneområdet for både forældreansvar, og de ovenfor nævnte ændringer i familiemønstre, som følge af de foreslåede ændringer i ægteskabslovgivningen, synes i overordentlig betydningsfuld grad at have både direkte og indirekte relevans ift. det lovgivningsbillede, som tegnes i Bømeloven - fra 1962. Jeg efterspørger i den forbindelse en konkret forklaring på, hvorfor ministeriet ikke har ønsket at bringe særligt Bømeloven ajour. Jeg er naturligvis bekendt med, at der i forbindelse med sagen om de såkaldte "juridiske faderløse" er arbejdet på øvrige ændringer i den førnævnte Bømelov. Men noterer mig, til ministeriets videre besvarelse, at der ikke i øvrigt er fundet anledning til at samstemme børnelovgivningen.

Modsat er jeg overordentlig tilfreds med den modernisering af børneområdet, som denne anordning indebærer. Det er min opfattelse, at den er et stort og afgørende rigtigt skridt for bedre børnevilkår i Grønland. Efter min opfattelse inkorporerer den langt de fleste centrale dele af FN's Børnekonvention (herefter kaldet Børnekonventionen), og dermed øges barnets retssikkerhed. Dette er et skridt i en positiv retning.

Konkret til de enkelte bestemmelser ønsker jeg at knytte følgende kommentarer:

Udkastet indeholder et glædeligt opgør med den teoretiske revselsesret i Grønland, jfr. § 2, stk. 2.

Jeg støtter varmt det synspunkt, som udtrykkes i anordningens § 19, at et barn har ret til samvær med den forælder, som det ikke har bopæl hos. I lyset af den offentlige kritik som emnet har påkaldt sig, herunder at et barn dermed risikerer samvær med eksempelvis en voldelig far, hvilket skulle indebære, at bestemmelsen og dermed anordningen ikke kan siges at være for barnets bedste (på dette punkt), bemærker jeg, at det er min opfattelse, at § 19 udtrykker en ret. En ret for et barn. Ikke en ret for en

forælder og ikke en pligt for et barn. Som § 19 her formuleres må den naturligt sammenlæses med både §§ 4-5 og § 34, som i alle tilfælde yder barnet det fornødne værn imod et tænkt eksempelvis uhyrligheder. Denne læsemåde forekommer i øvrigt fuldt overensstemmende med Børnekonventionens art. 3, og art. 9.3. og 18, som jeg (i øvrigt) herefter anser for direkte inkorporeret i grønlandsk ret gennem § 4 og § 19.

§ 20 a forekommer uhensigtsmæssig streng i både bogstavet og signalet ift. et grønlandsk adoptivmønster, hvor den helt altovervejende del af adoptionerne er åbne. Jeg forstår naturligvis, at problemet dermed de facto kan forekomme ikke eksisterende. Ikke desto mindre står både signalet og den juridiske virkelighed efter min opfattelse for stejlt her. Jeg vil som minimum opfordre til, at ordet "helt" udgår i bestemmelsens første linje. Alternativt bør der arbejdes på en mere grønlandsk model med inddragelse af bl.a. andre familiesagkyndige, Departementet for Familie og Justitsvæsen samt Rigsombudsmanden, som adoptionsmyndighed.

I naturlig forlængelse af kommentaren til § 20 a vil jeg foreslå, at der i § 22 indsættes en adgang for også barnets biologiske slægt til i særlige tilfælde at anmode om kontakt af en sådan anden karakter. Som en gentagelse af min bemærkning under § 20 a vil jeg anse en sådan mulighed for absolut bedste stemmende med det grønlandske familie- og adoptionsmønster.

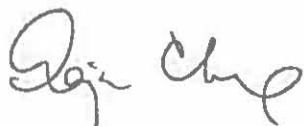
Jeg finder derudover særlig grund til at støtte og rose den ikke-aldersbetingede pligtige inddragelse af barnet under sager efter denne anordning, som fastsat i § 34.

Jeg kan grundlæggende have min tvivl om anordningen signalerer og indeholder den eller de nødvendige bestemmelser, som synes påkrævet til inkorporering af Børnekonventionens art. 19 (alle forholdsregler til beskyttelse af barnet mod enhver form for misbrug), som efter min opfattelse er helt central i Børnekonventionen – og som jeg desværre i praksis har set eksempler på overtrædelse af i Grønland. Imidlertid forstår jeg naturligvis, at måske netop denne artikel i konventionen også skal hente sin realitet i anden lovgivning end netop denne anordning.

Tillad mig i den forbindelse afslutningsvis at vende tilbage til både den indledende ros af evnen for anordningen til at inkorporere Børnekonventionen, men dog en manglende forståelse for at der ikke samtidig blev skabt en reform af netop Børneloven for Grønland. Med denne anordnings stærkt forbedrede vilkår for børn, kommer dele af Børnekonventionen på forunderlig vis til at stå isoleret tilbage, og kalde stærkt på en snarlig reform af Børneloven for Grønland til en fuldendelse af inkorporeringen af Børnekonventionen.

Det er mit håb, at I vil inddrage ovenstående konkrete og overordnede kommentarer til de enkelte bestemmelser i det videre arbejde med anordningen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Aaja Chemnitz Larsen'.

Aaja Chemnitz Larsen

Børnetsmand for Grønland.



Social-, Børne-, og Integrationsministeriet  
Departementet, Holmens Kanal 22  
1060 K

16. december 2013  
j.nr. 3.6.15/sgH

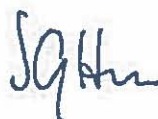
Børnerådets mandat gælder ikke Grønland, og rådet har derfor ingen specifikke kommentarer til forslaget.

På vegne af alle børn i Grønland ønsker rådet imidlertid at udtrykke stor glæde over, at revselsesretten nu endelig afskaffes med forældreansvarslovens snarlige ikrafttræden i landet.

Med venlig hilsen



Per Larsen  
Formand for Børnerådet



Søren Gade Hansen  
Chefkonsulent

15. december 2013

**Social-, Børne- og Integrationsministeriet  
Holmens Kanal 22  
1060 København K**

## **Høringsvar vedr. lovforslag om ikraftsættelse af forældreansvarslovgivningen**

Meeqqat Inuunerissut – Bedre Børneliv (MIBB) har med interesse læst lovforslaget og hilser det velkommen.

Som en generel bemærkning glæder MIBB sig over, at der i lovforslaget lægges op til at afgørelser om forældreansvar skal tages ud fra barnets bedste, ud fra barnets perspektiv, og at fokus dermed primært bliver på barnets tarv.

Derudover glæder det MIBB, at lovforslaget slår fast, at begge forældre i udgangspunktet er ligestillet ved at have fælles forældremyndighed. Det pointerer, at begge forældre har et ansvar for deres barn, hvilket MIBB fuldt ud kan tilslutte sig.

### **Specifikke bemærkninger**

I Grønland har der en årrække været tvivl om, hvorvidt det var ulovligt at slå sine børn. Teknisk har man vurderet det ulovligt, men der har været tvivl om, hvordan det i praksis ville håndteres. Derfor glæder MIBB sig over afskaffelsen af revselsesretten (§ 2. stk. 2) og den tvetydighed der har været på dette område. Her er det også nødvendigt at påpege den lange tid, det har taget at få lavet lovændringen.

MIBB mener ikke, at evnen til at være en god forældre afhænger af, hvorvidt man er mor eller far, men af det ansvar man tager, ens handlinger og ikke mindst den omsorg man drager for sit barn. Lovforslaget lægger overordnet op til, at forældre i udgangspunktet skal dele forældremyndigheden. Derfor undrer det MIBB, at det er moderen der automatisk får forældremyndigheden, hvis forældrene er separeret eller ikke lever sammen ved barnets fødsel (f.eks. § 6 stk. 2). På den måde udfordres fædres ret til at være fædre for deres børn fra barnets fødsel. Det giver også en risiko for at fjerne ansvar og kontakt fra en vigtig forældre. Derfor opfordrer MIBB til, at begge forældre har forældremyndigheden ved fødsel uanset parforholdets status.



MIBB hilser de gode intentioner om at inddrage barnet i sagsbehandlingen ved sager om forældreansvar meget velkomne. Vores store fokus er dog på, hvordan dette i praksis skal efterleves? Generelt er børne- og ungelovgivningen i Grønland meget fin, den store udfordring ligger ved at sikre de vilkår, som skal være til for leve op til lovgivning. Det sociale system i Grønland er udfordret ved et alt for stort arbejdspress, få kompetencer og få midler. MIBB ser derfor frem til det videre arbejde i Selvstyret og kommuner, som præciserer, hvordan barnet i praksis skal høres, om der er de tilstedeværende kompetencer til at foretage inddragelsen og hvorvidt der skal tilføjes midler til evt. efteruddannelse.

Medhensyn til hvorvidt et barn skal høres i en sag om forældremyndighed bekymre det MIBB at der i lovforslagets §34 stk. 2 står: "forpligtigelsen til at inddrage barnet direkte i sagen gælder ikke, (...) hvis det må anses for unødvendigt efter sagens omstændigheder.". Denne sætning vækker bekymring for MIBB i forhold til, hvem der skal afgøre hvorvidt det er unødvendigt at inddrage barnet, som er sagens hovedperson i en forældremyndighedssag. MIBB vil på det stærkeste opfordre til at sætningen præciseres. Denne sætning kan ses som et smuthul for myndigheder og andre implicerede i behandlingen af forældremyndighedssager til ikke at inddrage børn. MIBB skal her minde om børnekonventionens artikel 13, om barnets ret til at give udtryk for sine synspunkter og ret til at videregive informationer.

MIBB anerkender, at et godt samarbejde mellem forældre er vigtigt for et barns trivsel når forældrene ikke lever sammen. MIBB er grundlægende enig i, at begge forældre skal være med til at sikre, at barnet har et samvær med den forældre barnet ikke bor hos (§ 19 stk.2). Faren er dog, at samværet koordineres ud fra hensynstagen til ene eller begge forældres, og ikke ud fra barnets behov. MIBB anbefaler derfor, at det præciseres, at barnets samvær med skal ske i enighed i mellem forældrene med udgangspunkt i barnets behov.

I høringsbrevet fremgår en høringsliste, med mange danske instanser og foreninger. På listen fremgår ikke grønlandske instanser og/eller NGOer på børne- og ungeområdet, herunder heller ikke MBB. MIBB opfordrer derfor til at Social-, Børne- og Integrationsministeriet opdaterer deres høringslister, når det gælder love gældende for Grønland. En god





15. december 2013

indfaldsvinkel vil være Grønlands Børnerettighedsinstitution, Meeqqat Inuusuttullu  
Oqaloqatigiinnittarfiat ([www.mio.gl](http://www.mio.gl)).

Med venlig hilsen

Katrine Hjelholt Nathanielsen

Formand

Meeqqat Inuunerissut – Bedre Børneliv



## **Engagerede Fædre i Grønlands høringssvar til forslag om forældreansvarsordening:**

### **Fælles forældremyndighed.**

I lovforslaget lægges der op til, at automatisk fælles forældremyndighed ikke vil gælde for børn født før lovens ikrafttræden.

- Dette er stærkt kritisabelt. Eftersom faderen helt eller delvist skal bekoste et søgsmål om fælles forældremyndighed, vil en del fædre hermed automatisk være sorteret fra. Dermed vil børn født før lovens ikrafttræden reelt nyde en ringere retsbeskyttelse end børn født efter. Dette er simpel forskelsbehandling på basis af barnets alder, hvilket er forkasteligt og i strid med barnets menneskerettigheder. Loven bør derfor gælde med tilbagevirkende kraft for ikke at krænke disse.
- Alternativt, såfremt man ønsker at tilbagevirkende kraft ikke skal gælde for fælles forældremyndighed, bør en særlig kompensationsordening skræddersys. For eksempel kunne man gøre rettens beslutning om at idømme fælles forældremyndighed rent administrativ, og at skabe mulighed for at retten kan idømme den alene på basis af faderens begæring.

### **Barnets bedste.**

Hvordan vil man sikre at dette hensyn reelt bliver opfyldt af retten?

P.t. foreligger ingen standardregler eller blot vejledninger til retten, om udformning af samværsordninger. Disse udfærdiges stort set i blinde af retten, hvorfor sagsøger er efterladt til at håbe på at lægdommeren tilfældigvis har en moderne børnesagkyndig viden, hvilket kun yderst få har. Situationen svarer omtrent til at overlade en hjerteoperation til en lægmand, uden så meget som en manual til hjælp. Med mindre dette ændres, er formuleringen "bedst for barnet" ren luft. Det bør overvejes, om man vil lade Statsforvaltningens retningslinjer gælde også i Grønland. I modsat fald bør en arbejdsgruppe udfærdige stedlige retningslinjer hurtigt.

### **Barnets bedste og sagsbehandlingstid.**

Den særdeles lange sagsbehandlingstid i det grønlandske retsvæsen forhindrer i sig selv en hurtig etablering af samværsordninger, der kan sikre kontakten mellem samværsforælder og barn. Denne sagsbehandlingstid skal nedbringes ganske væsentligt, hvis barnets tarv rent faktisk skal tjenes. Det bør overvejes, om midlertidige samværsordninger skal kunne sættes i kraft rent administrativt, samtidig med sagens opstart. Såfremt der skal ventes på første indledende retsmøde, kan der under de nuværende forhold gå tre måneder. Denne sagsbehandlingstid skal nedbringes ganske væsentligt, hvis barnets tarv rent faktisk skal tjenes.

### **Konflikt mellem forældrene.**

Hvordan vil man sikre at bopælsforælderen ikke kan spekulere i at skabe konflikt? Som berørt under punktet "barnets bedste" ovenfor, kan rettens børnesagkyndige viden ligge på et lille sted. Hvordan vil man klæde retten på til opgaven med at bedømme dette? Bør der indføres, samarbejdsvilje bør vægtes højt i

sager om bopæl og fuld forældremyndighed?

### **Skal samværssager ligge hos retten?**

Generelt skelnes ikke ordentligt mellem samværssager og de øvrige sagstyper. Dette er kritisabelt, da der er substantiel forskel. I det nuværende lovforslag lægges op til at samværssager behandles ved civil retssag, hvilket er unødigt voldsomt for denne type sager. Da det grønlandske retssystem desuden arbejder fabelagtigt langsomt, er lovforslaget dermed i fare for ikke at opfylde FNs Børnekonventions krav om at sikre kontakt og omsorg med begge forældre. Det bør overvejes:

1. om samværssager overhovedet skal ligge hos retsvæsenet. De kan udmærket ligge hos Rigsombudet. Med andre ord eksisterer allerede den administrative struktur til at tage samværssager ud af retssystemet.
2. Om samværssager ikke skal kunne løses rent administrativt, som i den danske Statsforvaltning.
3. Såfremt samværssager skal ligge ved retsvæsenet, om ikke de skal kunne afgøres rent administrativt af retten.
4. Såfremt samværssager skal ligge ved retsvæsenet, om midlertidige ordninger skal kunne sættes i kraft umiddelbart ved sagens start, dvs før forberedende retsmøder osv.

## Domstolsstyrelsen



Social-, Børne- og Integrationsministeriet  
Holmens Kanal 22  
1060 København K

Sendes alene pr. e-mail til [lth@sm.dk](mailto:lth@sm.dk) og [familieret@sm.dk](mailto:familieret@sm.dk)

Store Kongensgade 1-3  
1264 København K  
Tlf. +45 70 10 33 22  
Fax +45 70 10 44 55  
[post@domstolsstyrelsen.dk](mailto:post@domstolsstyrelsen.dk)  
CVR nr. 21-65-95-09  
EAN-nr.5798000161184

J. nr. 2013-4102-0075-3  
Sagsbeh. Jacob Søndergaard  
Dir.tlf. 99 68 43 07  
Mail [JAS@domstolsstyrelsen.dk](mailto:JAS@domstolsstyrelsen.dk)

16. december 2013

### **Høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn**

Social-, Børne- og Integrationsministeriet har ved brev af 18. november 2013 anmodet om Domstolsstyrelsens eventuelle bemærkninger til udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn.

Domstolsstyrelsen kan i den forbindelse oplyse, at udkastene ikke giver styrelsen anledning til at komme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jacob Søndergaard

# RIGSPOLITIET

# POLITI

Social-, Børne- og Integrationsministeriet

5. december 2013  
j.nr. 2013-005-1017

RIGSPOLITIET

Direktionssekretariatet  
Politikorpvet 14  
1780 København V

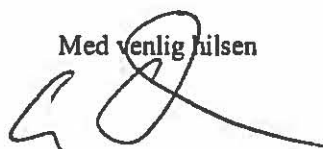
Telefon: 3314 8888  
Direkte: 4515 2029  
Telefax: 4515 0000

Web: [www.poltli.dk](http://www.poltli.dk)

Ved e-mail af 18. november 2013 har Social-, Børne- og Integrationsministeriet sendt udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn i høring.

Rigspolitiet kan i den forbindelse oplyse, at udkastet ikke giver anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen



Anders Dorph  
sekretariatschef



**Til:** Lars Thøgersen (lth@sm.dk)  
**Fra:** Lene Frøndrup (LEFR@nanoq.gl)  
**Emne:** VS: Høring: Grønland - Forældreansvar og ægteskab mellem to personer af samme køn  
**Sendt:** 27-11-2013 15:12:06

Kære Lars Thøgersen.

Tak for henvendelsen.

Hvad angår klagemuligheden til Det Sociale Ankenævn i § 41, stk. 4 har vi ingen bemærkninger til det. Vi formoder, at der vil blive tale om ret få sager.

Selv om forældreansvarsloven derudover ikke direkte er vores kompetenceområde, er det – som du anfører – ofte nødvendigt for os at få oplyst, hvem der har forældremyndigheden over et bestemt barn, da det jo har væsentlig betydning for mange af de sager, som vi behandler. Det samme gør sig selvfølgelig gældende for sagsbehandlere i kommunerne.

Desværre kan det være svært at få oplyst og dokumenteret, hvem der har forældremyndigheden over et barn, og vi har derfor talt om, hvorvidt det vil være muligt at få anført i Folkeregisteret, hvem der har forældremyndigheden. Vi ved at det ikke hører direkte sammen med ikrafttræden af loven, men måske kan det være stof til fremtidigt arbejde?

Inussiamersumik inuulluaqqusillunga • Med venlig hilsen  
**Lene Frøndrup**  
Specialkonsulent



Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik • Det Sociale Ankenævn  
Hans Egedesvej 3 • Postboks 889 • 3900 Nuuk  
Toqq. • dir.: +299 34 28 56  
Fax: +299 32 58 32  
E-mail: [lefr@nanoq.gl](mailto:lefr@nanoq.gl)  
Web: [www.dsa.gl](http://www.dsa.gl)

---

**Fra:** Lars Thøgersen [<mailto:lth@sm.dk>]

**Sendt:** 20. november 2013 11:07

**Til:** Officiel post til DSA

**Emne:** Høring: Grønland - Forældreansvar og ægteskab mellem to personer af samme køn (Id nr.: 509255)

Det Sociale Ankenævn i Grønland

Mandag de. 18. november 2013 udsendte vi en høring over lovgivning m.v. om ikraftsættelsen af

forældreansvarslovgivningen m.v. for Grønland.

Generelt falder forældreansvarslovgivningen uden for Ankenævnets arbejdsområder, omend der formentligt i nogle situationer kan være behov for at fastslå, hvem der på et givet tidspunkt har forældremyndigheden for et barn.

På et punkt har forældrianordningen imidlertid betydning for Ankenævnet:

#### *Orientering om barnet m.v.*

§ 23. En forælder, som ikke har forældremyndigheden, har ret til efter anmodning at få orientering om barnets forhold fra skoler, børneinstitutioner, social- og sundhedsvæsenet samt private sygehuse, privat praktiserende læger og tandlæger. Denne forælder har desuden ret til at få udleveret dokumenter om barnets forhold, hvis disse findes på skoler og i børneinstitutioner. Der må ikke gives fortrolige oplysninger om forældremyndighedsindehaveren.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte institutioner m.v. kan nægte at give konkrete oplysninger og udlevere dokumenter om barnets forhold, hvis det må antages at være til skade for barnet.

Stk. 3. Rigsombudsmanden kan i særlige tilfælde efter anmodning fra indehaveren af forældremyndigheden eller fra en af de i stk. 1 nævnte institutioner m.v. fratage den forælder, der ikke har forældremyndigheden, adgangen til at få orientering og få udleveret dokumenter efter stk. 1. Afgørelsen har virkning fra det tidspunkt, hvor institutionen m.v. modtager meddelelse om afgørelsen.

#### *Klage m.v.*

§ 41. Rigsombudsmandens afgørelser efter denne lov kan påklages til social-, børne- og integrationsministeren, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. (Sættes ikke i kraft for Grønland)

Stk. 3. (Sættes ikke i kraft for Grønland)

Stk. 4. Den forælder, der ikke har forældremyndigheden, kan påklage en afgørelse efter § 23, stk. 2, til Det Sociale Ankenævn i Grønland. Dette gælder dog ikke afgørelser truffet af sundhedsvæsenet.

Det bemærkes, at et tidligere udkast til anordningen har været forelagt for Formandens Departement.

**Til:** Lars Thøgersen (lth@sm.dk)  
**Fra:** Morten Normild (MONO@ilagiit.gl)  
**Emne:** Høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn  
**Sendt:** 16-12-2013 14:36:33

Brev nr.: 25258  
J. nr.: 80.10

Social-, Børne- og Integrationsministeriet  
Familiereet  
Holmens Kanal 22  
1060 København K  
Danmark

Biskoppen takker for høringen over dette familieretlige lovprogram for Grønland.

Biskoppen har ingen bemærkninger til de påtænkte ændringer i børns retsstilling. Ingen af ændringsforslagene får umiddelbar betydning for præsternes arbejdsområde.

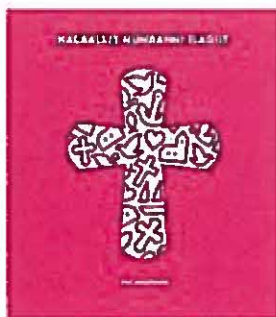
Biskoppen noterer sig ændringen for så vidt angår indførelsen af det kønsneutrale ægteskab. I den forbindelse bemærkes, at Kirkelovens § 14, stk. 2-3 (efter ikrafttræden af disse ændringsbestemmelser) pr. 01. januar 2014 giver mulighed for fritagelse for at udøve eller medvirke ved en kirkelig handling, for en præst eller en kateket. For så vidt angår den fremtidige kirkelige vielsesmulighed for personer af samme køn udarbejdes i Grønland et nyt vielsesritual i foråret 2014.

Inussiarnersumik inuulluaqqusivunga/Best Regards/Med venlig hilsen  
**Morten Normild**

Stiftskontorchef  
Biskopeqarfik/Bishop's Office/Bispekontoret  
Box 90 - 3900 Nuuk

Tlf.: (+299) 32 11 34  
Fax: (+299) 32 10 61

[www.ilagiit.gl](http://www.ilagiit.gl)  
[biskop@ilagiit.gl](mailto:biskop@ilagiit.gl)





**Til:** Lars Thøgersen (lth@sm.dk)  
**Fra:** kake@domstol.dk (kake@domstol.dk)  
**Emne:** SV: Høring: Grønland - Forældreansvar og ægteskab mellem to personer af samme køn  
**Sendt:** 26-11-2013 16:22:18

HK Landsklubben har ingen bemærkninger til høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn.

Med venlig hilsen  
Kate Kengen

---

**Fra:** Lars Thøgersen [mailto:lth@sm.dk]

**Sendt:** 18. november 2013 13:24

**Til:** govsec@nanoq.gl; politi@politi.gl; Rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; lsc@ankl.dk; mail@politiforbundet.dk; ps@nuna-law.gl; mail@danskefamilieadvokater.dk; Advokatsamfundet; riomgr@gl.stm.dk; post.landsret@domstol.gl; post.rig@domstol.gl; 'Domstolsstyrelsen'; dommerforeningen@gmail.com; Eva Stage; hoeringer@dommerfm.dk; Pia Brostrøm; hk@hk.dk; Kate Kengen; sik@sik.gl; mail@danskeadvokater.dk; Landsforeningen af Beskikkede Advokater Sekretariat; najajo@greenet.gl; center@humanrights.dk; info@retspolitik.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; lgbt@lgbt.dk; Bømesagens Fællesråd; bv@bornsvilkar.dk; bornsvilkar@bornsvilkar.dk; moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk; redbarnet@redbarnet.dk; info@humanrights.dk; Kvinderaadet; h.kollerup@forbank.dk; formand@foreningenfar.dk; ff@famfo.dk; LOKK Landsforeningen af Kvindekrisecentre; Center for Familieudvikling; info@mandecentret.dk; vlgo.baekgaard@boernogsamvaer.dk; Pia Deleuran; kontakt@barnetstarv.nu; info@daspcan.dk; finn@meinel.gl; advokat@paulsen.gl; biskop@ilagiit.gl; kbb@lett.dk

**Emne:** Høring: Grønland - Forældreansvar og ægteskab mellem to personer af samme køn (Id nr.: 506750)

Høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn.

**Svarfrist:** 16. december 2013.

Lars Thøgersen  
Specialkonsulent / Legal advlser

SOCIAL-, BØRNE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET  
MINISTRY OF SOCIAL AFFAIRS, CHILDREN AND INTEGRATION

Familieret / Family Law

Holmens Kanal 22

DK-1060 København K

Danmark / Denmark

Dir. tlf. (+45) 41 85 12 03

E- mail: [lth@sm.dk](mailto:lth@sm.dk)

Social-, Børne- og Integrationsministeriet  
[lth@sm.dk](mailto:lth@sm.dk)  
[familieret@sm.dk](mailto:familieret@sm.dk)

WILDERS PLAOS 8K  
1403 KØBENHAVN K  
TELEFON 3269 8888  
DIREKTE 3269 8803  
CBA@HUMANRIGHTS.DK  
MENNESKERET.DK

J. NR. 540.10/30048/MAF/CBA

**HØRING OVER UDKAST TIL ANORDNINGER OG  
LOVFORSLAG OM IKRAFTSÆTTELSEN AF  
FORÆLDREANSVARSLØVGIVNINGEN OG  
LOVGIVNINGEN OM ÆGTESKAB MELLEM TO  
PERSONER AF SAMME KØN**

17. DECEMBER 2013

Social-, Børne- og Integrationsministeriet har ved e-mail af 18. november 2013 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn.

Formålet med lovforslaget er at ajourføre den familieretlige lovgivning for Grønland og at forbedre retsstillingen for børn i sager om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær m.v. Blandt andet medfører lovforslaget, at barnets ret til begge forældre og ikke forældrenes ret til barnet bliver et bærende element for afgørelser vedrørende børn, og barnets synspunkt skal inddrages i sager vedrørende barnet. Endvidere afskaffes forældres adgang til at anvende visse former for legemlig afstraffelse over for deres børn (revselsesretten).

Ved ajourføringen af forældreansvarslovgivningen for Grønland sættes en række love og konventioner i kraft for Grønland:

- Forældreansvarsloven
- Lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v. (internationale børnebortførelser)
- Lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen
- Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige aspekter af internationale børnebortførelser
- Den europæiske konvention af 20. maj 1980 om anerkendelse af og fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed

- Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn.

Endvidere sættes lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn i kraft for Grønland.

Instituttet finder det positivt, at lovgivningen inden for ovenstående områder ajourføres.

Det fremgår af lovforslaget, at retterne og Rigsombudsmanden ved ikraftsættelsen af forældreansvarsloven får mulighed for – men ikke pligt til – at tilbyde børnesagkyndig rådgivning eller konfliktmægling, da det grønlandske samfund ikke indeholder de fornødne kompetencer til at gøre dette obligatorisk.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at det løbende overvejes, hvorvidt det er muligt at udvikle de fornødne kompetencer til at indføre en obligatorisk adgang til børnesagkyndig rådgivning og konfliktmægling.

Der henvises til sagsnr. 2012-5209.

Venlig hilsen

Christoffer Badse  
MONITORERINGSCHEF

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia  
Formandens Departement  
Lovafdelingen

NAALAKKERSUISUT  
GOVERNMENT OF GREENLAND



Grønlands Repræsentation - København

Social- Børn- og Integrationsministeriet  
Holmens Kanal 22  
1660 København K

Sendt via e – mail: [lh@sm.dk](mailto:lh@sm.dk) og [familieret@sm.dk](mailto:familieret@sm.dk)

**Høringssvar til udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelse af forældreansvarslovgivningen og lovgivning om ægteskab mellem to personer af same køn – sagsnr.: 2012 - 5209**

17. december 2013  
Sagsnr.  
02.20-08  
Strandgade 91, 3  
Postboks 2151  
DK – 1401 København K  
Tlf. (+45) 3283 3800  
E-mail: [journal@ghs.dk](mailto:journal@ghs.dk)  
[www.nanoq.gl](http://www.nanoq.gl)

Med henvisning til ministeriets skrivelse af 18. november 2013 takker Formandens Departement for muligheden for at afgive høringssvar på vegne af Grønlands Selvstyre til de fremsendte forslag.

Indledningsvis bemærkes at forslagene tillige er sendt i ekstern høring hos Børnetalsmanden (MIO) og Grønlands Råd for Menneskerettigheder. Disse er anmodet om at fremsende eventuelle høringssvar direkte til ministeriet.

Endvidere har forslagene været forelagt Departement for Familie- og Justitsanliggender samt Departement for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling. Departementernes bemærkninger er indarbejdet i herværende høringssvar.

Overordnet er Formandens Departement meget tilfreds med at beslutningen truffet af et enstemmigt Inatsisartut i 2010 om adgang til vielse af par af samme køn nu ser ud til at kunne gennemføres. Det bemærkes i den forbindelse af Grønland var det første land i riget der traf denne beslutning.

Departementet har ingen bemærkninger til lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn. Dog forekommer det naturligt, om der i forlængelse heraf, tillige tilvebringes lige adgang til adoption inden for den nye ægteskabsinstitution.

For så vidt angår forældreansvarslovgivningen hilser departementet den generelle opdatering på området velkommen. Og bemærker i den forbindelse at processen har været meget langvarig, og at der fortsat udestår en række lovændringer før den grønlandske familieret er opdateret. Konkret skal ministeriets opmærksomhed henledes på en manglende opdatering af børneloven som har en vis sammenhæng med de aktuelle forslag. Departementet skal anmode om, at den generelle opdatering fremskyndes mest muligt.

Departementet har ingen bemærkninger til Lov om umyndighed og værgemål og Retsplejelov for Grønland.

For så vidt angår den påtænkte ændring af Kriminallovens § 76, stk. 2 bemærkes at det efter departementets opfattelse bør kriminaliseres allerede at et barn fjernes fra Grønland til Danmark. Det bemærkes i den forbindelse at der har været en række tilfælde

hvor en forældre har fjernet barnet fra Grønland med den konsekvens at samvær med barnet de facto afskæres henset til den store afstand mellem Grønland og Danmark og de høje rejseomkostninger.

Departementet skal på denne baggrund opfordre til at "riget" erstattes med ordet "Grønland".

For så vidt angår forældreansvarsordningen skal opmærksomheden henledes på formuleringen af forslagets § 20 a. Det er departementets opfattelse at den foreslåede formulering er uhensigtsmæssig i forhold til det grønlandske adoptionsmønster. Det henstilles derfor at ordet "hejt" udgår, alternativt at det fra ministeriets side præciseres at der er tale om en retlig standard der bør tilpasses de grønlandske forhold ved fortolkningen af § 20 a.

Yderligere skal departementet opfordre til at også gives barnets biologiske slægt adgang til at anmode om kontakt som forslået i forslagets § 22. En sådan adgang vil efter departementets opfattelse være bedst stemmende med det grønlandske familiemønster.

Departementet har ikke yderligere bemærkninger til det fremsendte materiale. Ministeriets opmærksom henledes på at forårssamlingen begynder den 18. marts 2014 og forslag der skal behandles på samlingen skal indleveres til Inatsisartut senest den 11. februar 2014. Henset til de nødvendige sagsbehandling imødeses det oversatte materiale modtaget senest medio januar 2014.

Inussiamersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen



Peter Sindal Lundsberg  
Specialkonsulent

Toqq/direkte +45 3283 3822

psl@ghsdk.dk



Social-, Børne- og Integrationsministeriet

lth@sm.dk, familieret@sm.dk

**Høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn.**

16. december 2013

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner – takker for at have fået anordninger og lovforslag i høring.

Landsforeningen finder det meget tilfredsstillende, at Grønland Selvstyre har anmodet om at få den familieretlige lovgivning for Grønland ajourført, herunder ikrafttræden af bestemmelserne om ægteskab mellem to personer af samme køn. Dels forbedrer det grønlandske borgeres retsstilling, dels skaber det en ensartethed indenfor dele af rigsfællesskabet.

I Danmark indførtes den kønsneutrale ægteskabslov i 2012. Men først året efter kom retsvirkningerne på plads, blandt andet ved at der gennemførtes vigtige justeringer af børneloven (Lov om ændring af børneloven, lov om adoption, retsplejeloven og forskellige andre love, LOV nr. 652 af 12/06/2013). Ifølge lovens § 10, stk. 2 kan denne ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft i Grønland. Denne mulighed synes ikke udnyttet i de forslag, der indgår i nærværende høring.

**LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner**  
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48  
[LGBT@LGBT.DK](mailto:LGBT@LGBT.DK) • [WWW.LGBT.DK](http://WWW.LGBT.DK)



LGBT Danmark finder det ikke tilfredsstillende, hvis der opnås en situation, hvor børn med forældre af samme køn i Grønland falder under adoptionsloven men i Danmark falder under børneloven – det vil stille regnbuefamilier væsentligt ringere i Grønland end i Danmark. Landsforeningen mener ikke, ajourføringen af den familieretlige lovgivning for Grønland er tilstrækkelig, medmindre at regler som dem, der er indført med LOV nr. 652 af 12/06/2013, gennemføres for Grønland.

Med venlig hilsen

**LGBT Danmark**

Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner

Søren Laursen

**LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner**  
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations

NYGADE 7 • POSTBOKS 1023 • 1007 KØBENHAVN K • TLF. 33 13 19 48  
[LGBT@LGBT.DK](mailto:LGBT@LGBT.DK) • [WWW.LGBT.DK](http://WWW.LGBT.DK)

*Advokatrådet*

ADVOKAT   
SAMFUNDET

Social-, Børne- og Integrationsministeriet  
Holmens Kanal 22

1060 København K

[lth@sm.dk](mailto:lth@sm.dk) + [familieret@sm.dk](mailto:familieret@sm.dk)

KRONPRINSESSEGADE 28  
1306 KØBENHAVN K  
TLF. 33 96 97 98  
FAX 33 36 97 50

DATO: 18. december 2013  
SAGSNR.: 2013 - 3686  
ID NR.: 268389

**Høring - over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn**

Ved e-mail af 18-11-2013 har Social-, Børne- og Integrationsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet bemærker indledningsvist, at indførelse af forældreansvarsloven i Grønland er et godt initiativ med det overordnede formål at forbedre retsstillingen for børn i sager om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær m.v., samtidig med at der pålægges forældrene et fælles ansvar for børnene.

Advokatrådet har herefter følgende bemærkninger:

Vedrørende forældreansvarsloven

Advokatrådet finder, at afskaffelse af revselsesretten er positiv for de grønlandske børn.

Muligheden for en strafferetlig forfølgelse af forældrene ændrer efter Advokatrådets opfattelse dog ikke den psykiske påvirkning, det har for et barn, når det udsættes for vold fra forældrenes side. Børnene mangler i denne situation nogen at tale med.

Set i lyset af at forældreansvarslovens overordnet formål er at sikre børnenes tarv, bør bestemmelsen derfor følges op af krav til de enkelte kommuner om at nedsætte børnegrupper eller andet. Sådanne ordninger har været en stor succes ved tre af statsforvaltningerne i Danmark.

*Fælles forældremyndighed*

Lovens udgangspunkt om, at den fælles forældremyndighed fortsætter ved separation/skilsmisse, og at der nu er mulighed for at dømme forældrene til fælles forældremyndighed, er som udgangspunkt positive tiltag.



Retten er nu ikke længere tvunget til at vælge mellem to egnede forældre, hvilket dog samtidig giver risiko for, at børnene anbringes og fastholdes i forældrenes konflikt.

Advokatrådet opfordrer derfor til, at retten i henhold til § 11 vil få et større rum til at skønne over, hvorvidt forældrene fremadrettet kan og vil samarbejde til bedste for barnet, ligesom det klart bør fremgå, at der ved enhver afgørelse skal udøves skøn. Dette behov for skøn skal navnlig ses i lyset af, at samarbejdsproblemer mellem forældrene ikke kan afhjælpes gennem lovgivningsmæssige tiltag, idet begge forældre kan være knyttet til barnet og ønsker at tage ansvar for barnet. De magter dog ikke at samarbejde herom. Der er dermed risiko for, at barnet selv vil skulle skabe sammenhængen mellem de to familier.

Det følger af § 3, at forældre med fælles forældremyndighed skal være enige om væsentlige beslutninger om barnets forhold, hvilket dog ikke omfatter bestemmelse om barnets bopæl, som tilkommer den forældre, hvor barnet har bopæl.

Det er Advokatrådets opfattelse, at erfaringerne fra Danmark viser, at forældrenes reelle konflikter ofte drejer sig om barnets bopæl/samvær. Henset til de store afstande i Grønland sammenholdt med infrastrukturen og de høje priser for flyrejser, bør der tillægges den anden forælder medbestemmelse ved flytning til anden by/bygd. Lovens intention om at sikre barnets kontakt til begge forældre vil i modsat fald kunne sættes ud af kraft.

Det fremgår af §§ 9 og 10, at forældrenes aftaler vedrørende forældremyndigheden skal anmeldes til Rigsombudsmanden.

Det er Advokatrådets opfattelse, at der er risiko for, at lovens formål, om at forældremyndigheden skal fastsættes til bedste for barnet, vil kunne blive tilsidesat ved forældrenes aftale om forældremyndighed. Advokatrådet opfordrer derfor til, at det klart fremgår af lovbestemmelsen, at forældrenes aftaler om forældremyndighed tillige skal godkendes, idet det ikke vurderes at være tilstrækkeligt, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget. Indsættelse af et krav om godkendelses direkte i lovbestemmelsen er desuden i overensstemmelse med fremgangsmåden i lovens § 13, stk. 2.

#### *Barnets bopæl*

Det fremgår af § 17, at retten træffer afgørelse om bopæl, såfremt forældre med fælles forældremyndighed ikke er enige herom.

Advokatrådet finder i den forbindelse, at det for Grønlands vedkommende er særligt vigtigt at præcisere, at afgørelsen skal træffes ud fra barnets tarv. Advokatrådet henviser til de ovennævnte bemærkninger til § 3 om de transportmæssige udfordringer, hvilket skal sammenholdes med, at der i Grønland er mange grønlandsk/dansk par, hvor den ene part ofte flytter til Danmark i forbindelse med skilsmisse.

Det fremgår af § 18, at en forælder, der vil ændre sin eller barnets bopæl til et andet sted her i landet eller i udlandet, skal underrette den anden forælder herom senest 6 uger før flytningen. Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår det, at en tilsidesættelse heraf skal inddrages som et element ved rettens afgørelse af bopæl efter § 17.

Advokatrådet finder i den forbindelse, at § 18 nemt kan overflødig, hvis der ikke indsættes en bestemmelse om sanktion ved tilsidesættelse af varslingen i lovens § 18. Årsagen hertil er, at rettens afgørelse om bopæl i henhold til § 17, skal træffes med udgangspunkt i barnets tarv og ikke ud fra en viden om en forælders tilsidesættelse af § 18.

#### *Samvær*

Advokatrådet finder, at muligheden for at skræddersy en samværsordning ud fra det enkelte barns behov som udgangspunkt er et positiv tiltag.

Henset til, at erfaringerne fra Danmark viser, at forældrenes konflikter ofte vedrører samvær, bør rettens mulighed for fastsættelse af deleordninger begrænses til de tilfælde, hvor der er enighed herom mellem forældrene.

Det fremgår af § 19, stk. 4, at bestemmelsen ikke sættes i kraft for Grønland.

Det er dog Advokatrådets opfattelse, at § 19, stk. 4, netop bør sættes i kraft for Grønland, idet børnene har ret til samvær med begge forældre, og såfremt én af forældrene ikke deltager heri, bør børnene have en tilsvarende mulighed som anført i stk. 4.

Det er på den anden side Advokatrådets opfattelse, at rettens mulighed i medfør af § 20a at indrømme biologiske forældre samvær med et bortadopteret barn ikke bør sættes i kraft i Grønland. Advokatrådet henviser hermed til, at bestemmelsen strider mod helt grundlæggende tanker omkring bortadoption, hvor adoptivbarnet indgår i en ny familie. Barnets fortid skal dog ikke fornægtes, men det må være op til adoptivforældrene at varetage barnets interesser herom.

Ved bestemmelserne om samvær og anden kontakt bør det derimod være muligt for biologiske forældre til et barn anbragt uden for hjemmet, idet det kan være hensigten, at barnet skal indgå i den biologiske familie på ny. Advokatrådet opfordrer på denne baggrund til, at § 24 ændres således, at muligheden for samvær og anden kontakt ikke undtages, men tillades såfremt barnets tarv taler herfor.

Advokatrådet bemærker endelig, at klageinstansen i relation til institutionernes nægtelse af afgivelse af oplysninger og udlevering af dokumenter bør indføres i § 23.

*Sagens behandling*

Advokatrådet finder, at det i § 34 bør anføres direkte, at samtalerne med børnene ikke må afholdes uden deltagelse af børnesagkyndig. Dette ville være i overensstemmelse med forældreansvarslovens formål. Børnene kan ved inddragelse i afgørelser om forældremyndighed, samvær og bopæl let komme ind i en loyalitetskonflikt, og det er derfor vigtigt at sikre, at der er professionelle til at varetage barnets interesser og tale med barnet.

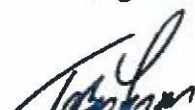
Advokatrådet bemærker, at undersøgelser i Danmark viser, at det er vigtigt for børn i brudte familier at have nogen fortrolige at tale med om deres problemer som følge af bruddet mellem forældrene.

Om barnets adgang til at henvende sig i statsforvaltningen, jf. § 35, som ifølge lovforslaget ikke sættes i kraft for Grønland, er det Advokatrådets opfattelse, at denne bestemmelse bør sættes i kraft i Grønland. Det kan god være i modificeret grad, og der bør endvidere stilles krav til kommunerne om oprettelse af børnegrupper eller lignende. Børnene får således dels en instans at henvende sig til, såfremt tingene ikke fungerer, dels nogen andre ligestillede at dele frustrationerne med.

Det er endvidere Advokatrådets opfattelse, at forældreansvarslovens rollefordeling med at sagerne fortrinsvis varetages af retten med kredsretterne som 1. instans ikke harmonerer med de danske aktørers tilkendegivelser om, at samværssager bør behandles i og af et system, der kan levere detaljerede, smidige og foranderlige løsninger. Sager omfattet af forældreansvarsloven har ofte en egentlig kerne, som vedrører nærheden i barnet, og det bør derfor overvejes, hvorvidt sagsbehandlingen i stedet bør foregå i et administrativt system.

For at skabe ro omkring barnet og begrænse konfliktfeltet, bør afvisningsmuligheden for så vidt angår samværsansøgninger efter Advokatrådets opfattelse overføres til forældremyndigheds- og bopælssager, idet der herved skabes mulighed for at dæmme op for gentagne ansøgninger om forældremyndighed og barnets bopæl til situationer, hvor der foreligger væsentlige forandrede forhold, eller en ændring vurderes at være bedst for barnet.

Med venlig hilsen

  
Torben Jensen

**Til:** Lars Thøgersen (lth@sm.dk)  
**Cc:** CRI005@politi.dk (CRI005@politi.dk)  
**Fra:** CRI005@politi.dk (CRI005@politi.dk)  
**Emne:** SV: Høring: Grønland - Forældreansvar og ægteskab mellem to personer af samme køn  
**Sendt:** 19-12-2013 19:08:52

Til rette vedkommende:

Den 19. november 2013 har Social-, Børne- og Integrationsministeriet fremsendt høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn.

Det kan i den anledning oplyses, at Grønlands Politi ingen bemærkninger har til det modtagne materiale.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga / Med venlig hilsen

**Claus Risbjerg**  
Administrationschef

Tlf: 365134 (dir) mob: (00299) 587538  
Mail: cri005@politi.dk

**GRØNLANDS POLITI**\*\*\*\*\*

-----Oprindelig meddelelse-----

**Fra:** Lars Thøgersen [mailto:lth@sm.dk]

**Sendt:** 18. november 2013 09:24

**Til:** govsec@nanog.gl; Politiet; Rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; lsc@ankl.dk; mail@politiforbundet.dk; ps@nuna-law.gl; mail@danskefamilieadvokater.dk; Advokatsamfundet; riomgr@gl.stm.dk; post.landsret@domstol.gl; post.rig@domstol.gl; post@domstolsstyrelsen.dk; dommerforeningen@gmail.com; est@domstol.dk; hoeringer@dommerfm.dk; pibr@domstol.dk; hk@hk.dk; kake@domstol.dk; sik@sik.gl; mail@danskeadvokater.dk; Landsforeningen af Beskikkede Advokater Sekretariat; Naja Joelsen; center@humanrights.dk; info@retspolitik.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; lgbt@lgbt.dk; Børnesagens Fællesråd; bv@bornsvilkar.dk; bornsvilkar@bornsvilkar.dk; moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk; redbarnet@redbarnet.dk; info@humanrights.dk; Kvinderaadet; h.kollerup@forbank.dk; formand@foreningenfar.dk; ff@famfo.dk; LOKK Landsforeningen af Kvindekrisecentre; Center for Familieudvikling; info@mandecentret.dk; viggobae@boemogsamvaer.dk; Pia Deleuran; kontakt@barnetstarv.nu; info@daspcan.dk; Advokatfirma; advokat@paulsen.gl; biskop@ilagiit.gl; kbb@lett.dk

**Emne:** Høring: Grønland - Forældreansvar og ægteskab mellem to personer af samme køn (Id nr.: 506750)

**Høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn.**

**Svarfrist: 16. december 2013.**

**Lars Thøgersen**  
Specialkonsulent / Legal adviser

SOCIAL-, BØRNE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET  
MINISTRY OF SOCIAL AFFAIRS, CHILDREN AND INTEGRATION  
Famillieret / Family Law  
Holmens Kanal 22  
DK-1060 København K  
Danmark / Denmark  
Dir. tlf. (+45) 41 85 12 03  
E- mail: lth@sm.dk

**NUNA**  
ADVOKATER

NUNA EQQARTUUSSISSUSERISUT  
NUNA LAW FIRM

Social-, Børne- og Integrationsministeriet

Pr. mail: [lth@sm.dk](mailto:lth@sm.dk) og [familieret@sm.dk](mailto:familieret@sm.dk)

**ADVOKATER:**

Peter Schriver

Jesper Müller

Anita Strauss Sørensen

Charlotte Pedersen

Anders Kristiansen, adv.fm

Rebekka Kristiansen Bisgaard, adv.fm.

Skr.: Stine Skifte Pedersen

Dir. +299 34 94 14

J.nr.: 2100122 CP/ss

Nuuk, den 11. december 2013

**Vedr.: Høringsvar vedrørende ikraftsættelse af familieretlig lovgivning i Grønland**

Departementet for Social, Børne- og Integration fremsendte den 18. november 2013 forslag til ikraftsættelse af familieretlig lovgivning i Grønland til høring hos Nunatsinni Advokatit • Grønlandske Advokater.

Lovforslagene m.v. er fremsendt til foreningens medlemmer, hvis samlede bemærkninger er indeholdt i nærværende skrivelse.

Det fremsendte materiale giver anledning til følgende bemærkninger:

**AD forældreansvarsloven**

Indledningsvis finder foreningen anledning til at bemærke, at indførelse af forældreansvarsloven i Grønland er et godt initiativ med det overordnede formål at forbedre retsstillingen for børn i sager om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær m.v., samtidig med at der pålægges forældrene et fælles ansvar for børnene.

**AD § 2**

Afskaffelse af revselsesretten er positiv for de grønlandske børn.

Muligheden for en strafferetlig forfølgelse af forældrene ændrer dog ikke den psykiske påvirkning, det har for barnet, når barnet udsættes for vold fra forældrenes side. Børnene mangler i denne situation nogen at tale med.

Set i lyset af at forældreansvarslovens overordnede formål er at sikre børnenes tarv, bør bestemmelsen derfor følges op af krav til de enkelte kommuner om at nedsætte børnegrupper eller andet, som der har været stor succes med ved tre af statsforvaltningerne i Danmark.

#### AD fælles forældremyndighed

Lovens udgangspunkt om at den fælles forældremyndighed fortsætter ved separation/skilsmissе, og at der nu er mulighed for at dømme forældrene til fælles forældremyndighed, er som udgangspunkt et positivt tiltag.

Retten er nu ikke længere tvunget til at vælge mellem to egnede forældre, hvilket dog samtidig giver risiko for, at børnene anbringes og fastholdes i forældrenes konflikt.

Der skal derfor i § 11 være større rum for at skønne over, om forældrene fremadrettet kan og vil samarbejde til bedste for barnet, ligesom det klart bør fremgå, at der ved enhver afgørelse skal udøves skøn. Dette skal navnlig ses i lyset af, at samarbejdsproblemer mellem forældrene ikke kan afhjælpes gennem lovgivningsmæssige tiltag, idet begge forældre kan være knyttet til barnet og vil tage ansvar for barnet, men ikke magter at samarbejde herom. Der er derfor risiko for, at barnet selv vil skulle skabe sammenhængen mellem de to familier.

Forældre med fælles forældremyndighed skal i henhold til § 3 være enige om væsentlige beslutninger om barnets forhold, hvilket ikke omfatter bestemmelse om barnets bopæl, som tilkommer den forælder, hvor barnet har bopæl.

Erfaringer fra Danmark viser, at forældrenes reelle konflikter ofte drejer sig om barnets bopæl/samvær. Henset til de store afstande i Grønland sammenholdt med infrastrukturen og de høje priser for flyrejser, bør der tillægges den anden forælders medbestemmelse ved flytning til anden by/bygd. Lovens intention om at sikre barnets kontakt til begge forældre vil ellers kunne sættes ud af kraft.

Det fremgår af lovtæksten, at forældrenes aftaler omkring forældremyndigheden i medfør af §§ 9 og 10 skal anmeldes til Rigsombudsmanden/retten. Der er risiko for, at lovens formål om, at forældremyndigheden skal fastsættes til bedste for barnet, kan tilsidesættes ved aftale af denne karakter. Det bør derfor klart fremgå af lovtæksten, at aftalerne tillige skal godkendes, således at det ikke blot som nu er anført i bemærkningerne til lovforslaget.

Indsættelse af godkendelseskravet direkte i lovtæksten er desuden i overensstemmelse med fremgangsmåden i § 13, stk. 2.

#### AD barnets bopæl

Ved rettens afgørelse om barnets bopæl efter § 17 er det for Grønlands vedkommende særligt vigtigt at præcisere, at afgørelsen skal træffes ud fra barnets tarv. Der henvises i den sammenhæng til ovenstående transportmæssige udfordringer anført under § 3, hvilket tillige skal sammenholdes med, at der i Grønland er mange grønlandske/danske par, hvor den ene part ofte flytter til Danmark i forbindelse med skilsmisse.

Der bør tillige indsættes en sanktion ved tilsidesættelse af varslingen i § 18 – at tilsidesættelsen som anført i bemærkningerne til lovforslaget blot skal inddrages som et element ved afgørelsen af bopæl efter § 17, gør § 18 overflødig, idet rettens afgørelse om bopæl jo ud fra lovens intentioner skal træffes med udgangspunkt i barnets tarv og ikke ud fra forældrenes tilsidesættelse af reglerne.

#### AD samvær m.v.

Muligheden for at skræddersy en samværsordning ud fra det enkelte barns behov er som udgangspunkt et positivt tiltag.

Henset til at erfaring fra Danmark viser, at forældrenes konflikter ofte vedrører samvær, bør rettens mulighed for fastsættelse af deleordninger begrænses til de tilfælde, hvor der er enighed herom mellem forældrene.

§ 19, stk. 4, bør sættes i kraft for Grønland - børnene har ret til samvær med begge forældre, og såfremt én af forældrene ikke deltager heri, bør børnene have en tilsvarende mulighed som anført i stk. 4.

Rettens mulighed for i medfør af § 20a at indrømme biologiske forældre samvær med et bortadopteret barn bør ikke sættes i kraft i Grønland. Bestemmelsen strider mod de helt grundlæggende tanker omkring bortadoption, hvor barnet indgår i en ny familie. Barnets fortid skal dog ikke fornægtes, men det må være op til adoptivforældrene at varetage barnets interesser herom.

Bestemmelserne om samvær og anden kontakt bør derimod være muligt for biologiske forældre til et barn anbragt uden for hjemmet, idet det kan være hensigten, at barnet skal indgå i den biologiske familie på ny. § 24 bør derfor ændres, således at muligheden ikke undtages, men tillades såfremt barnets tarv taler derfor.

I § 23 bør klageinstansen i relation til institutionernes nægtelse af afgivelse af oplysninger og udlevering af dokumenter indføres i lovteksten.

#### AD sagens behandling

Det bør i trit med lovens intentioner i § 34 direkte fremgå, at samtalerne med børnene ikke må afholdes uden deltagelse af børnesagkyndig. Børnene kan ved inddragelse i afgørelser om forældremyndighed, samvær og bopæl let komme ind i en loyalitetskonflikt, som det er vigtigt at sikre, at der er professionelle til at tage vare på og tale med barnet om.

Undersøgelser i Danmark viser endvidere, at det er vigtigt for børn i brudte familier at have nogen at tale fortroligt med om deres problemer som følge af bruddet mellem forældrene. Der henvises i den sammenhæng til, at der bør oprettes børnegrupper eller lignende.

Bestemmelsen i § 35 bør derfor også sættes i kraft i Grønland i modificeret form, ligesom der bør stilles krav til kommunerne om oprettelse af børnegrupper eller lignende. Børnene har herved, dels en instans at henvende sig til, såfremt tingene ikke fungerer, dels nogen i ligeartede situationer at dele frustrationerne med.

Lovens rollefordeling med at sagerne fortrinsvis varetages af retten med kredsretterne som 1. instans harmonerer ikke med de danske aktørers tilkendegivelser om, at samværssager bør behandles i og af et system, der kan levere detaljerede, smidige og foranderlige løsninger. Sager omfattet af forældreansvarsloven har ofte en egentlig keme, som vedrører nærheden i barnet, og det bør derfor overvejes, hvorvidt sagsbehandlingen i stedet bør foregå i et administrativt system.

Med henblik på at skabe ro omkring barnet og begrænse konfliktfeltet bør afvisningsmuligheden for så vidt angår samværsansøgninger overføres til forældremyndigheds- og bopælsager, idet der herved skabes mulighed for at dæmme op for gentagne ansøgninger om forældremyndighed og barnets bopæl til situationer, hvor der foreligger væsentlige forandrede forhold, eller en ændring vurderes at være til bedst for barnet.



**AD lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen**

Ingen bemærkninger.

**AD lov om international fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser m.v.**

Ingen bemærkninger.

**AD lov om ændring af love som følge af ikraftsættelse af forældreansvarslovgivningen**

Ingen bemærkninger.

**AD lov om ægteskabets indgåelse og opløsning**

Ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

  
Peter Schriver

**Til:** Lars Thøgersen (lth@sm.dk), Kontor for Familieret (Familieret@sm.dk)  
**Fra:** post.rig@domstol.gl (post.rig@domstol.gl)  
**Emne:** Retten i Grønland: Høring: Grønland - Forældreansvar og ægteskab mellem to personer af samme køn  
**Sendt:** 14-12-2013 21:01:11

Retten i Grønland har ikke bemærkninger til de fremsendte udkast til anordninger og lovforslag.

Dog bemærkes, at den angivne emailadresse til kredsdommerforeningen er forkert. Kredsdommerforeningen i Grønland kan kontaktes via formanden, kredsdommer Eleonora Steenholdt Mørch på email: [est@domstol.gl](mailto:est@domstol.gl)

Retten i Grønland har d.d. eftersendt de 2 høringsmail til kredsdommerforeningen.

Med venlig hilsen

Birgit Skriver  
dommer

---

**Fra:** Lars Thøgersen [mailto:lth@sm.dk]

**Sendt:** 18. november 2013 09:24

**Til:** govsec@nanoq.gl; politi@politi.gl; Rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; lsc@ankl.dk; mail@politiforbundet.dk; ps@nuna-law.gl; mail@danskefamilieadvokater.dk; Advokatsamfundet; riomgr@gl.stm.dk; Post Landsret; Post Rig; post@domstolsstyrelsen.dk; dommerforeningen@gmail.com; est@domstol.dk; hoeringer@dommerfm.dk; pibr@domstol.dk; hk@hk.dk; kake@domstol.dk; sik@sik.gl; mail@danskeadvokater.dk; Landsforeningen af Beskikkede Advokater Sekretariat; najajo@greenet.gl; center@humanrights.dk; info@retspolitik.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; lgbt@lgbt.dk; Børnesagens Fællesråd; bv@bornsvilkar.dk; bornsvilkar@bornsvilkar.dk; moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk; redbarnet@redbarnet.dk; info@humanrights.dk; Kvinderaadet; h.kollerup@forbank.dk; formand@foreningenfar.dk; ff@famfo.dk; LOKK Landsforeningen af Kvindekrisecentre; Center for Familieudvikling; info@mandecentret.dk; viggo.baekgaard@boernogsamvaer.dk; Pia Deleuran; kontakt@barnetstarv.nu; info@daspcan.dk; finn@meinel.gl; advokat@paulsen.gl; biskop@ilagiit.gl; kbb@lett.dk

**Emne:** Høring: Grønland - Forældreansvar og ægteskab mellem to personer af samme køn (Id nr.: 506750)

**Høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn.**

**Svarfrist: 16. december 2013.**

Lars Thøgersen  
Specalkonsulent / Legal advlser

SOCIAL-, BØRNE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET  
MINISTRY OF SOCIAL AFFAIRS, CHILDREN AND INTEGRATION

Familieret / Family Law

Holmens Kanal 22

DK-1060 København K

Danmark / Denmark

Dir. tlf. (+45) 41 85 12 03

E- mail: [lth@sm.dk](mailto:lth@sm.dk)

**Til:** Lars Thøgersen (lth@sm.dk), Kontor for Familieret (Familieret@sm.dk)  
**Fra:** post.landsret@domstol.gl (post.landsret@domstol.gl)  
**Emne:** SV: Høring: Grønland - Forældreansvar og ægteskab mellem to personer af samme køn  
**Sendt:** 02-01-2014 03:50:38

Til Social-, Børne- og Integrationsministeriet

Vedrørende sagsnr. 2012-5209

Efter gennemgang af det vedhæftede kan jeg meddele, at udkast til anordninger om lovforslag om ikraftsættelse af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn kan jeg oplyse, at forslagene ikke giver Grønlands Landsret anledning til bemærkninger.

Inussiammersumik inuulluaqqusillunga/Med venlig hilsen  
Søren Søndergård Hansen

Nunap eqqartuussisuunera/Landsdommer

[ssh@eqqartuussivik.gl](mailto:ssh@eqqartuussivik.gl) / [ssh@domstol.gl](mailto:ssh@domstol.gl)

**Nunatta Eqqartuussisuunegarfia/Grønlands Landsret**

Jens Kreutzmannip aqputaa 5, 2. sal

Postboks 1040

3900 Nuuk

Oqaarasuaat/Telefon (+ 299) 36 39 00/36 39 62

Angallattakkamik oqaarasuaat/mobiltelefon (+ 299) 54 26 25

Allakkasuaat/Telefax (+299) 32 39 75

---

**Fra:** Lars Thøgersen [mailto:lth@sm.dk]

**Sendt:** 18. november 2013 09:24

**Til:** govsec@nanoq.gl; politi@politi.gl; Rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; lsc@ankl.dk; mail@politiforbundet.dk; ps@nuna-law.gl; mail@danskefamilieadvokater.dk; Advokatsamfundet; riomgr@gl.stm.dk; Post Landsret; Post Rig; post@domstolsstyrelsen.dk; dommerforeningen@gmail.com; est@domstol.dk; hoeringer@dommerfm.dk; pibr@domstol.dk; hk@hk.dk; kake@domstol.dk; sik@sik.gl; mail@danskeadvokater.dk; Landsforeningen af Beskikkede Advokater Sekretariat; najajo@greenet.gl; center@humanrights.dk; info@retspolitik.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; lgbt@lgbt.dk; Børnesagens Fællesråd; bv@bornsvilkar.dk; bornsvilkar@bornsvilkar.dk; moedrehjaelpen@moedrehjaelpen.dk; redbarnet@redbarnet.dk; info@humanrights.dk; Kvinderaadet; h.kollerup@forbank.dk; formand@foreningenfar.dk; ff@famfo.dk; LOKK Landsforeningen af Kvindekrisecentre; Center for Familieudvikling; info@mandecentret.dk; viggo.baekgaard@boernogsamvaer.dk; Pia Deleuran; kontakt@barnetstarv.nu; info@daspcan.dk; finn@meinel.gl; advokat@pauelsen.gl; biskop@ilagilt.gl; kbb@lett.dk

**Emne:** Høring: Grønland - Forældreansvar og ægteskab mellem to personer af samme køn (Id nr.: 506750)

Høring over udkast til anordninger og lovforslag om ikraftsættelsen af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn.

Svarfrist: 16. december 2013.

Lars Thøgersen  
Specialkonsulent / Legal adviser

SOCIAL-, BØRNE- OG INTEGRATIONSMINISTERIET  
MINISTRY OF SOCIAL AFFAIRS, CHILDREN AND INTEGRATION

Familieret / Family Law

Holmens Kanal 22

DK-1060 København K

Danmark / Denmark

Dir. tlf. (+45) 41 85 12 03

E- mail: [lth@sm.dk](mailto:lth@sm.dk)